

Nazwa produktu
: Dry Moly Lube

Data sporządzenia: 08.12.14 Version : 1.0

nr.ref. UDS000419_18_20141208 (PL)

Zastępuje: AB18230

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa**1.1. Identyfikator produktu**Dry Moly Lube
Aerozol**1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**

smary

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystykiCRC Industries Europe bvba
Touwslagerstraat 1
9240 Zele
Belgium
Tel.: +32(0)52/45.60.11
Fax.: +32(0)52/45.00.34
E-mail : hse@crcind.com

Jednostki zależne		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	+358/(19)32.921	
CRC Industries France	6, avenue du marais, C.S. 90028, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303 0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTRI. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Laxfiskevägen 16, 433 38 Partille	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4. Numer telefonu alarmowegoCRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (office hours)
Polska: + 48 42 63 14 724 National Poisons Information Centre The Nofer Institute of Occupational Medicine Ul. Teresy 8 P.O. Box 199 P-90950 L?dz**SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń****2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny****Klasyfikacja zgodnie z przepisami (WE) nr 1272/2008**

Parametry fizyczne: Aerozolowy, kategoria 1

Nazwa produktu	Dry Moly Lube	Data sporządzenia:	08.12.14 Version : 1.0
nr.ref.	UDS000419_18_20141208 (PL)	Zastępuje:	AB18230

Zdrowie:	Skrajnie łatwopalny aerosol. Pojemnik pod ciśnieniem: Ogrzanie grozi wybuchem. Działanie drażniące na oczy, kategoria 2 Działa drażniąco na oczy. Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe STOT naraż. jednor., kategoria 3 Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
Środowisko Naturalne :	Nie sklasyfikowany
Inne zagrożenia :	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Klasyfikacja zgodnie z przepisami 67/548/EWG lub 1999/45/WE:

SKRAJNIE ŁATWOPALNY
Xi : DRAŻNIĄCY

Zdrowie:	R36: Działa drażniąco na oczy. R66: Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry. R67: Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.
Parametry fizyczne:	SKRAJNIE ŁATWOPALNY
Środowisko Naturalne :	Nie sklasyfikowany

2.2. Elementy oznakowania

Etykietowanie zgodnie z przepisami (WE) nr 1272/2008

Identyfikator produktu:	Zawiera: aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy butan-2-on; butanon; keton etylowo-metylowy; MEK
Piktogram(y) zagrożeń:	
Zwroty hasłowe:	Niebezpieczeństwo
Zwrot(y) wskazujące rodzaj zagrożenia:	H222 : Skrajnie łatwopalny aerosol. H229 : Pojemnik pod ciśnieniem: Ogrzanie grozi wybuchem. H319 : Działa drażniąco na oczy. H336 : Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
Zwrot(y) ostrzegawcze:	P102 : Chronić przed dziećmi. P210 : Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić. P211 : Nie rozpylać nad otwartym ogniem lub innym źródłem zapłonu. P251 : Nie przekłuwać ani nie spalać, nawet po zużyciu. P261 : Unikać wdychania pyłu/dymu/gazu/mgły/par/rozpylonej cieczy. P271 : Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu P410/412 : Chronić przed światłem słonecznym. Nie wystawiać na działanie temperatury przekraczającej 50°C/122°F. P501-2 : Zawartość/pojemniki muszą być przekazywane do odpowiedniego punktu zbiórki odpadów.
Dodatkowe informacje dotyczące zagrożeń:	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Nazwa produktu : Dry Moly Lube

Data sporządzenia: 08.12.14 Version : 1.0

nr.ref. UDS000419_18_20141208 (PL)

Zastępuje: AB18230

2.3. Inne zagrożenia

brak

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach**3.1. Substancje**

Nie ma zastosowania.

3.2. Mieszanki

niebezpieczny składnik	CAS - nr	EC-nr	w/w %	symbol zwroty R*	Noty
Węglowodory z destylacji ropy naftowej, bogate w węglowodory C3-4; Gaz z ropy naftowej	68512-91-4	270-990-9	60-100	F+, 12	K,G
aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy	67-64-1	200-662-2	10-30	F,Xi, 11-36-66-67	A
ksylen	1330-20-7	215-535-7	1-10	Xn, 10-20/21-38	A
butan-2-on; butanon; keton etylowo-metylowy;MEK	78-93-3	201-159-0	1-10	F,Xi, 11-36-66-67	A
etylobenzen; fenyloetan	100-41-4	202-849-4	0-5	F,Xn, 11-20-48/20-65	A

Objaśnienie not

A : substancja, której używanie jest ograniczone w ogólnym miejscu pracy

G : zwolnione z obowiązku rejestracji zgodnie z Art.2 (7) (a) rozporządzenia nr 1907/2006 REACH

K : nie klasyfikuje się jako rakotwórcza, mniej niż 0.1% w/w 1,3-butadienu (Einecs-nr 203-450-8)

niebezpieczny składnik	Numer rejestracyjny	CAS - nr	EC-nr	w/w %	Klasa zagrożenia i kategoria	Zwrot wskazujący rodzaj zagrożenia	Noty
Węglowodory z destylacji ropy naftowej, bogate w węglowodory C3-4; Gaz z ropy naftowej	-	68512-91-4	270-990-9	60-100	Press. Gas, Flam. Gas 1	H280,H220	K,G
aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy	01-2119471330-49	67-64-1	200-662-2	10-30	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3	H225,H319,H336	A
ksylen		1330-20-7	215-535-7	1-10	Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4, Acute Tox. 4, Skin Irrit. 2, Asp. Tox. 1	H226,H312,H332,H315,H304	A
butan-2-on; butanon; keton etylowo-metylowy;MEK	01-2119457290-43	78-93-3	201-159-0	1-10	Flam. Liq. 2, Eye Irrit. 2, STOT SE 3	H225,H319,H336	A
etylobenzen; fenyloetan	01-2119489370-35	100-41-4	202-849-4	0-5	Flam. Liq. 2, Acute Tox. 4, STOT RE 2, Asp. Tox. 1	H225,H332,H373,H304	A

Objaśnienie not

A : substancja, której używanie jest ograniczone w ogólnym miejscu pracy

G : zwolnione z obowiązku rejestracji zgodnie z Art.2 (7) (a) rozporządzenia nr 1907/2006 REACH

K : nie klasyfikuje się jako rakotwórcza, mniej niż 0.1% w/w 1,3-butadienu (Einecs-nr 203-450-8)

(*Objaśnienie zwrotów wskazujących na zagrożenie: zob. rozdział 16)

Nazwa produktu : Dry Moly Lube

Data sporządzenia: 08.12.14 Version : 1.0

nr.ref. UDS000419_18_20141208 (PL)

Zastępuje: AB18230

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy**4.1. Opis środków pierwszej pomocy**

Kontakt z oczami :	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
Kontakt ze skórą :	Zanieczyszczoną odzież zdjąć i wyprać przed ponownym użyciem. W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
Wdychanie :	W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić mu warunki do swobodnego oddychania. W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub z lekarzem.
Połknięcie :	W przypadku połknięcia nie prowokować wymiotów tylko skonsultować się z lekarzem.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Wdychanie :	Nadmierne wdychanie par rozpuszczalnika może wywoływać nudności oraz bóle i zawroty głowy.
Połknięcie :	Może powodować zaburzenia żołądkowo-jelitowe Objawy: ból gardła, ból brzucha, nudności, wymioty
Kontakt ze skórą :	Może powodować podrażnienie. Objawy: zaczerwienienie i ból
Kontakt z oczami:	Drażniący dla oczu Objawy: zaczerwienienie i ból

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Zalecenia ogólne :	W przypadku złego samopoczucia skonsultować się z lekarzem (pokazać etykietę, o ile to możliwe) Jeżeli objawy nie ustąpią, należy skonsultować się z lekarzem.
---------------------------	---

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**5.1. Środki gaśnicze**

piana, ditlenek węgla lub środek suchy

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Aerozole mogą wybuchnąć po nagrzaniu powyżej 50°C.

Nazwa produktu	Dry Moly Lube	Data sporządzenia:	08.12.14 Version : 1.0
nr.ref.	UDS000419_18_20141208 (PL)	Zastępuje:	AB18230

Tworzy szkodliwe produkty rozkładu
tlenek węgla, ditlenek węgla

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Opakowania/nie wystawione na działanie ognia należy chłodzić przez skrapianie wodą
Nie wdychać dymów w przypadku zapłonu

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Wyłączyć wszystkie źródła zapłonu
Zapewnić odpowiednią wentylację
Noś odpowiednią odzież ochronną i rękawice.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do wprowadzenia do kanalizacji publicznej i cieków wodnych.
Jeżeli zanieczyszczona woda dotrze do systemu kanalizacji lub cieków wodnych, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie instytucje

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zaabsorbować wyciek przy pomocy odpowiedniego materiału obojętnego
Umieścić w odpowiednim pojemniku

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Szczegółowe informacje patrz punkt 8

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Trzymać z dala od ciepła i źródeł zapłonu
Zachować środki zabezpieczające przed wyładowaniami elektrostatycznymi
Urządzenia powinny być uziemione
Używać elektrycznego/wentylującego/oświetleniowego/.../ przeciwwybuchowego sprzętu.
Używać wyłącznie nieiskrzących narzędzi.
Nie wdychać aerozoli ani par.
Zapewnić odpowiednią wentylację
Nie dopuszczać do kontaktu ze skórą i oczami.
Po użyciu dokładnie umyć
Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.
Przygotować płyn do przemywania oczu

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych

Nazwa produktu : Dry Moly Lube

Data sporządzenia: 08.12.14 Version : 1.0

nr.ref. UDS000419_18_20141208 (PL)

Zastępuje: AB18230

niezgodności

Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed światłem słonecznym i nie wystawiać na temperaturę powyżej 50°C.
Trzymać poza zasięgiem dzieci.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

smary

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej**8.1. Parametry dotyczące kontroli**

Limity narażenia :

niebezpieczny składnik	CAS - nr	metoda	
najwyższe stężenie dopuszczalne wg przepisów UE			
etylobenzen; fenyloetan	100-41-4	NDS	100 ppm
		NDSch	200 ppm
ksylen	1330-20-7	NDS	50 ppm
		NDSch	100 ppm
aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy	67-64-1	NDS	500 ppm
butan-2-on; butanon; keton etylowo-metylowy;MEK	78-93-3	NDS	200 ppm
		NDSch	300 ppm
Najwyższe stężenie dopuszczalne wg przepisów krajowych, Poland			
etylobenzen; fenyloetan	100-41-4	NDS	100 mg/m3
		NDSch	350 mg/m3
ksylen	1330-20-7	NDS	100 mg/m3
		NDSch	350 mg/m3
aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy	67-64-1	NDS	600 mg/m3
butan-2-on; butanon; keton etylowo-metylowy;MEK	78-93-3	NDSch	1800 mg/m3
		NDS	200 mg/m3
		NDSch	850 mg/m3

8.2. Kontrola narażenia

Procedury kontrolne:	Zapewnić odpowiednią wentylację Trzymać zdala od ciepła i źródeł zapłonu Zachować środki zabezpieczające przed wyładowaniami elektrostatycznymi
Ochrona indywidualna:	Przy pracy z tym produktem należy przestrzegać środków ostrożności dla uniknięcia kontaktu ze skórą i oczami. Zapewnić odpowiednią wentylację Przy braku właściwej wentylacji stosować odpowiednie urządzenia do oddychania
recommended respiratory protection:	Ochrona przeciw gazom, parom i pyłom (A)
Recommended gloves:	Nosić odpowiednie rękawice ochronne (guma butylowa)

Nazwa produktu	Dry Moly Lube	Data sporządzenia:	08.12.14 Version : 1.0
nr.ref.	UDS000419_18_20141208 (PL)	Zastępuje:	AB18230

Kontrola narażenia środowiska:	Nakładać okulary ochronne.
	Unikać uwolnienia do środowiska.
	Zebrać wyciek.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

(dot. aerozoli bez propelenta)

Wygląd : postać fizyczna :	Ciecz zawieszona w propelencie propan/butan.
kolor:	Czarny.
zapach:	Charakterystyczny zapach.
pH :	Nie ma zastosowania.
Punkt wrzenia/zakres :	56 °C
Temperatura zapłonu :	- 18 °C
Szybkość parowania :	Niedostępny.
Stężenia graniczne dla substancji o charakterze wybuchowym: górna granica:	13 %
dolna granica:	1.8 %
Ciśnienie pary :	Niedostępny.
Gęstość względna :	0.84 g/cm ³ (@ 20°C).
Rozpuszczalność w wodzie :	Nierozpuszczalny w wodzie
Samozapłon:	515 °C
Lepkość:	Niedostępny.

9.2. Inne informacje

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Nieznane szkodliwe reakcje przy stosowaniu zgodnie z przeznaczeniem

10.2. Stabilność chemiczna

Stabilny

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nieznane szkodliwe reakcje przy stosowaniu zgodnie z przeznaczeniem

10.4. Warunki, których należy unikać

Unikać przegrzewania

Nazwa produktu : Dry Moly Lube

Data sporządzenia: 08.12.14 Version : 1.0

nr.ref. UDS000419_18_20141208 (PL)

Zastępuje: AB18230

10.5. Materiały niezgodne

Środek silnie utleniający

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

tlenek węgla, ditlenek węgla

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia:**

Wdychanie :	Wdychanie par rozpuszczalnika może spowodować nudności, bóle i zawroty głowy
Połykanie :	Może powodować zaburzenia żołądkowo-jelitowe
Kontakt ze skórą :	Może powodować podrażnienie.
Kontakt z oczami:	Drażniący dla oczu

Informacje toksykologiczne:

niebezpieczny składnik	CAS - nr	metoda	
aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy	67-64-1	niejonowe środki powierzchniowo czynne	> 5000 mg/kg
		amfoteryczne środki powierzchniowo czynne	> 20 mg/l
		anionowe środki powierzchniowo czynne	> 2000 mg/kg
butan-2-on; butanon; keton etylowo-metylowy;MEK	78-93-3	niejonowe środki powierzchniowo czynne	> 2000 mg/kg

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne**12.1. Toksyczność**

Nie sklasyfikowany

Dane ekotoksykologiczne:

niebezpieczny składnik	CAS - nr	metoda	
aceton; propan-2-on; propanon; keton dimetylowy	67-64-1	fosforany	> 100 mg/l
		LC50 ryba	> 100 mg/l
		EC50 daphnia	> 100 mg/l

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Brak informacji

Nazwa produktu : Dry Moly Lube
nr.ref. : UDS000419_18_20141208 (PL)
Data sporządzenia: 08.12.14 Version : 1.0
Zastępuje: AB18230

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Brak informacji

12.4. Mobilność w glebie

Nierozpuszczalny w wodzie

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Brak informacji

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Brak informacji

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Produkt : Ten materiał lub/i jego pojemnik muszą być usuwane w bezpieczny sposób. Nie wyrzucać do przewodów kanalizacyjnych lub środowiska naturalnego, przekazać do uprawnionego odbiorcy odpadów

Przepisy krajowe : Usuwanie tego produktu powinno następować zgodnie z lokalnym lub krajowym ustawodawstwem

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

14.1. Numer UN (numer ONZ)

numer UN : 1950

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Proper shipping name: AEROSOLS

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Klasa: 2.1
ADR/RID – Kod klasyfikacji: 5F

14.4. Grupa pakowania

Packing group: nie dotyczy

14.5. Zagrożenia dla środowiska

Nazwa produktu	Dry Moly Lube	Data sporządzenia:	08.12.14 Version : 1.0
nr.ref.	UDS000419_18_20141208 (PL)	Zastępuje:	AB18230

ADR/RID – Niebezpieczny dla środowiska:	Nie
IMDG - Zanieczyszczenie morskie:	No
IATA/ICAO - Niebezpieczny dla środowiska:	Nie

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

ADR/RID – Kod dotyczący transportu w tunelach:	(D)
IMDG - Ems:	F-D, S-U
IATA/ICAO - PAX:	203
IATA/ICAO - CAO	203

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

Nie ma zastosowania.

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Karta charakterystyki produktu została opracowana zgodnie z aktualnymi przepisami europejskimi. Dyrektywą Unii Europejskiej 2013/10/UE, 2008/47/EC z poprawkami zawartymi w dyrektywie 75/324/EEC dotyczącej produktów w opakowaniach aerozolowych. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla wyrobów aerozolowych. Dyrektywą Unii Europejskiej 99/45/WE
Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008
Rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 (REACH)

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Informacje nie są dostępne

SEKCJA 16: Inne informacje

*Objaśnienie zwrotów wskazujących na rodzaj zagrożenia:

R10: Produkt łatwopalny.

R11: Produkt wysoce łatwopalny.

R12: Produkt skrajnie łatwopalny.

R20: Działa szkodliwie przy wdychaniu

R36: Działa drażniąco na oczy.

R38: Działa drażniąco na skórę.

R65: Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

Nazwa produktu	Dry Moly Lube	Data sporządzenia:	08.12.14 Version : 1.0
nr.ref.	UDS000419_18_20141208 (PL)	Zastępuje:	AB18230

R66: Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

R67: Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

R20/21: Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą.

R48/20: Działa szkodliwie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

*Zwrot wskazujący rodzaj zagrożenia

H220 : Skrajnie łatwopalny gaz.

H225 : Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

H226 : Łatwopalna ciecz i pary.

H280 : Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem.

H304 : Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

H312 : Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.

H315 : Działa drażniąco na skórę.

H319 : Działa drażniąco na oczy.

H332 : Działa szkodliwie w następstwie wdychania.

H336 : Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

H373 : Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane .

Produkt ten należy przechowywać, obchodzić się z nim i używać go zgodnie z zasadami BHP oraz z przepisami prawa. Informacje zawarte w tej karcie zgodne są z obecnym stanem wiedzy, a celem ich jest opisanie tego produktu pod kątem wymogów bezpieczeństwa. Nie gwarantuje to jakichkolwiek specjalnych właściwości produktu. Nie wolno bez pisemnej zgody wyrażonej przez CRC kopiować ani powielać żadnej części tego dokumentu, za wyjątkiem uczciwego użytku w celach nauki, badań bądź oceny bezpieczeństwa produktu dla zdrowia oraz zagrożeń jakie przedstawia on dla środowiska.